

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Egy szám
12
fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefonszám: 164.

Felolós szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.
Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8 „

Egy szám
12
fillér.

Felesleg-gazdálkodás.

A F. M. számára írta: **dr. Bodroghy József**, az OMKE titkára.

Uj jelentést tett közzé a pénzügyminiszter az elmúlt napokban az államháztartás helyzetéről. Uj jelentésben számolt be az állami bevételek és kiadások alakulásáról s a jelentésben beszámolván a december havi eredményekről is, egyúttal költségvetést állított fel január havára. Ilyen módon a pénzügyminiszter XXX. jelentése elegendő alap arra, hogy az 1928.—29. évi állami költségvetés első felének pontos számadatait megvizsgálhassuk.

Egy félszettendő alatt tehát az államháztartásban 26 millió pengő felesleg mutatkozott. Ha az első hat hónap összes állami bevételeit 500 millió pengőben vesszük fel, az eredmény az, hogy az államháztartás 5 százalékos felesleggel dolgozott.

Kétségtelen már most az, hogy egy óvatos pénzügyminiszternek gondoskodnia kell arról, hogy a szanalás utáni magyar államháztartás a pillanatnyi gazdasági megrázkódtatások következtében ne kerüljön olyan helyzetbe, mely a külföldön bizalmatlanságot kelt. Anyagi biztosítékokról kell tehát gondoskodnia, feleslegeket kell előirányoznia ahhoz, hogy az államháztartás egyensulya előre nem látható események mellett is változatlan és szilárd maradjon.

Természetes azonban, hogy ez a fölös óvatosság nem speciálisan a magyar pénzügyminiszternek, hanem elsősorban a háborús államok valamennyi pénzügyminiszterének is kötelessége. Nézzük már most közelebbről, hogy ezt a felelősséget hogyan értelmezik az egyes pénzügyminiszteriumok.

A legutolsó osztrák költségvetés 1098 millió schilling bevételrel és 13208 millió schilling kiadással számol. Igen jelentős deficitje van tehát az osztrák költségvetésnek, amire lehet ugyan azt mondani, hogy az osztrák államháztartás pénzügyei nem mintaszerűek, viszont azonban az osztrák schilling ép oly stabil, mint a magyar pengő, az osztrák adóalanyok pedig gazdaságilag sokkal kevésbé vannak megter-

helve, mint a magyar adózók.

Csehszlovákia legutolsó költségvetése 8562 millió csehszlovákia bevétellel szemben 9536 millió kiadást irányoz elő. A felesleg tehát 36 millió csehszlovákia, vagy is az állami bevételek 1/30-ad százaléka. A cseh pénzügyminiszter is óvatos tehát, csak nem épen a bevételek 5 százaléka erejéig, hanem megelégszik az 1/30-ad százalékos biztonsági koeficienssel.

Franciaország költségvetésének 421 milliárd frankos bevételi tételével szemben 416 milliárd kiadás áll szemben, a felesleg tehát 500 millió frank, vagyis alig több az állami bevételek egy százalékánál. Anglia 750 millió fontos bevételével szemben 742 millió font kiadás áll szemben, a felesleg tehát megint csak körülbelül egy százaléka a bevételeknek. És ez a biztonsági koeficiens még Lengyelországban is csak 2 százalékos, holott köztudomású, hogy a lengyel költségvetés nem szokott takarékoskodni a számjegyekkel akkor, amikor a számjegyekről a bizalom helyreállítását várja.

Van ugyan egy állam, ahol ez a biztonsági koeficiens, vagy más szóval a felesleg nagyobb, mint Magyarországon: az Egyesült Államokban a bevételek 10 százaléka felesleg.

A kérdés már most az, hogy vajjon a tulzottan óvatos és magas összegű feleslegeket kimunkáló pénzügyi politika hoz-e ugyanannyi értéket a bizalom megszilárdulásával az ország számára, mint amennyi hátrányt jelent a félévénként bekövetkező 30 millió pengős feleslegeknek az amugy is rendkívül súlyos viszonyok között levő közgazdaságtól való elvonása.

A magyar államháztartással szemben a bizalom a külföldön teljes mértékben helyreállt. A külfölddel szemben ma már vajmi keveset jelentene az is, ha történetesen valamelyik esztendőben az államháztartás egy minimális deficittel zárulna. Sőt — talán nagyobb bizalommal for-

dulna a külföld afelé a magyar közgazdaság felé, amelyet a maga pénzügyi politikájával támogat a kormány, ellentétben a mai közgazdasággal, amely a magyar közgazdaságnak távolról sem szolgál előnyére.

Ha azonban a tulzottan óvatos pénzügyi kormány mindenáron be akarja tartani az ortodox biztonsági szabályokat, akkor az állami felesleg előteremtésének egy másik módját kell, hogy a figyelmébe ajánljuk. Mert feleslegeket nemcsak úgy lehet elérni, hogy az állami bevételek emelkedjenek. Hanem elérhetők az állami felesleg a bevételek fixrozásával, vagy esetleg csökkentésével is, ha az állami kiadások lényegesebben csökkennek. Amikor azonban azt látjuk, hogy a költségvetési előirányzatok szerint 1927 második felében 428 millió pengő volt az állami kiadás, 1928 második felében pedig 484 millió pengő, akkor meg kell állapítanunk azt, hogy

önmaguk ezek a számadatok dokumentálják az állami takarékoság lehetőségét és szükségességét. Mert hiszen nem jelent ez a számadat mást, minthogy a 26 millió pengős felesleg kivül 57 millió pengővel növekedtek az állami kiadások is.

80 millió pengő tehát az a félévénkénti bevétel-többlet, ami ily módon elkerülhető lett volna. Csak éppen stabilizálni kellett volna a kiadásokat a költségvetési felesleg megszüntetésével, azokhoz kellett volna alkalmazni a bevételeket.

Reméljük, hogy az elkövetkező pénzügyminiszteri jelentésekből ki fog végre bontakozni az új pénzügyminiszternek az a politikája, amely az államháztartási felesleg megszüntetésén keresztül a szélső takarékoságot lépéti életbe és csökkenteni ezáltal az egyes adókat és az egész magyar közgazdaságot terhelő elviselhetetlen közterheket.

Külpolitika és közvélemény.

Írta: **WALKÓ LAJOS** m. kir. külügyminiszter, orsz. képviselő, a M. K. T. elnöki tanácsának tagja.

A külpolitika a politika egyéb válfajaitól abban különbözik, hogy nem pártérdeket képvisel, vagy a társadalom egyes részeinek érdekeit pártolja, hanem az egész országnak a multban gyökeredző a jelent irányító és a jövőt alkotó egyetemes sorsát felismerni és a külvilággal szemben érvényre juttatni hivatott. A társadalom szerepe ezzel a nagy feladattal szemben magától adódik. Kiforrott közvélemény nélkül külpolitikát a mai világban el sem lehet képzelni. Ezt a közvéleményt pedig a társadalom önmagából kell, hogy kitermelje, önmagából kiforrassza, Egészséges kritika nélkül ez nem lehetséges, az egészséges kritika viszont tájékozottságot és egy bizonyos mértékű szakismeretet is követel. E tekintetben pedig a magyar társadalomnak — közsímet, természetesen okoknál fogva — még sok a pótolni valója. Az az élénk érdeklődés, mellyel társadalmunk széles rétegei nemcsak a magyar külügyek, de a nagy világpolitika iránt is viseltetnek, minden bi-

zonnal meg fogja teremni gyümölcseit közvéleményünk egészséges kibontakozása tekintetében is. Addig azonban, amíg utjonnan visszanyert teljes állami önállóságunk. — hogy úgy mondjam — iskolaéveit járjuk, közvéleményünk szerepét nemcsak a kritikában, de jóakaratu bizalomteljes támogatásban és kifejezésre juttatott intencióinkba való bekapcsolódásban is látom. Ezt követeli országunk nehéz helyzete is, melyben angol „right or wrong — my country” legyen társadalmunk külpolitikai hitvallása.

A csuszós járda áldozata

Ma délelőtt tíz óra után a heptiacról volt hazatérőben Erzsébet királyné utca 68. sz. alatti lakására özv. Bocskay Béláné 58 éves asszony. A Deák Ferenc utca 2. számú ház előtt elvágódott és eltörte a lábát. A gyorsan elhívott mentők a kórházba szállították.

A világhírű

Lichtman, valamint **F. L. POPPER**

cipőkülönlegességek

KALAP, uri-divat cikkek,

kötött-szövöttárúk, bőrkeztük

FISCHER PÁL divatüzletében Baján

Ingyen kap

egy Philips anódkészüléket, kistöltőt és hangszórót 8 napi próbára, vételkényszer nélkül

Lázár látszerésznél.

Telefon 272.

Telefon 272.

A madarak barátaihoz!

Az ideai szokatlanul hosszú és kemény tél sok szenvedést és nyomorúságot hozott magával. Szendvedést és nyomort hozott a szegény hajlékokba, ahol igen hamar kifogyott a téli fűtő, szenvedést hozott az erdő, mező, vadjainak, amelyek alig-alig találják meg táplálékukat a hófödte sikon, szenvedést hozott az ég madarainak, amelyek gémberedt szárnyakkal és lábakkal keresnek az uton, a havas ágakon egy kis morzsát, egy kis szemet.

Ez a szenvedés kell, hogy részt vegyél minden érző és meleg szívben, de ez nem elég, kell, hogy aktív segítséget válassz az azok részéről, akik ezen szenvedést enyhíteni tudják.

Mi most kis madaraink érdekében fordulunk azokhoz, akik barátai a kis énekeseknek, akik szeretik a madárdaltól hangos berket, akik tudják, hogy ezek a kis énekesek nagyon hálásak is, mert pusztítják a mi ellensé-

geinket, a kártékony rovar, hernyót, hogy támogassák az állatvédő egyesületet munkájában.

Mit tett eddig az egyesület? A helyi tanintézetek tanulójának és lelkes vezetőinek segítségével, akiknek most is köszönetet mondunk, felállítottunk 98 madáretetőt és egész télen át elláttuk élelemmel. De most már szerény anyagi erőnk kimerült. Ezért fordulunk a meleg szívekhez, hogy segítsenek a kis madarakon.

Miben áll ez a segítség? Aki csak teheti, ha lát udvarában, kertjében éhezni madarat, szórjon neki egy kis morzsát vagy szemet, vagy jutassa el azt az egyesülethez a városi fiúiskolába az etetők ellátására.

A jövőben az egyesület szélesebb alapokra szeretné fektetni munkásságát, ezért felkéri mindazokat, akik a madárvédelem ügyét pártolják, lépjenek be az egyesületbe, (évi tagdíj 2 (kettő) pengő), mert az egységben az erő.

Tisztelettel az Elnökség.

A Tündérújjak 4500 pengős első díjával kitüntetett pályamunka teljes szövege.

IV.
Jól választottunk, — igen mi mindenképen jól választottunk, amikor a Tündérújjak híveivé szegődtünk... Ez a jóbarát nemcsak vizsgáztatást hozott az otthonunkba akkor, amikor a sebéink még élesen fájtak, ez a jóbarát nemcsak szellemi igényeink kielégítésére törekedett, de adakozó kedvében anyagi javainkat is gyarapította. 13 éves lányka voltál, amikor anyukád a Tündérújjak első ajándékát, a diványpárnát felretette számodra, mint a „majd egyszer” elkészülő kelengyéd első darabját. Egy év múlva ismét megajándékozott a jóbarát... Gyönyörű, hófehér abroszát megcsodálta mindenki. Anyukád nem sajnálta a fáradságot a nagy munkától, hisz minden öltése egy-egy halk fohász volt a te boldogságodért... Elkészült az abrosz s mire a hozzá-vett 6 kis asztalkendő is készen lett, már újra kopogtatott a Tündérújjak Jézuskája. Te bontottad föl a csomagját s a gyönyörű Liliom-vásznat öröm-ujjongva tetted a Tündérújjak egyre szaporodó ajándéktárgyai közé. Jutalmul kaptuk ezt mert nem volt önző az édes anyád, nem fukarkodott az ő jóbarátja dicséretével, beszélt másoknak és sokaknak róla s szava, lelkes-

dést gyújtott azoknál, akik hallgatták. Mind nagyobb és nagyobb lett a tábora a Tündérújjaknak s ez a maga népszerűségének öröme újabb adakozásokban tombolta ki. Eljött az ujév s vele a Tündérújjak újabb meglepetése: egy csodaszép gobelin-kép. Chillon vára, körülötte a genfi tó mesés szép környéke, amelyhez a magyar szívek mélabus emlékezése tapad, — egy szomorú asszony emléke, ki jó volt és nemes, — koronát viselt és a mártírok útját járta... Most készül a kép s a te anyád lelkében az érzelmeknek árja hullámzik, mikor majd a mosolygó, enyhén kék égboltot, majd a sötétlen mély tó tükörét himezi. — Az ég derűje: a te lelkedé, — a tó komorsága: az édes anyád aggódó lelké... De beleszillog a tó sötétjébe az égnek pajkos napsugara s megenyhül tőle a mélyszíni tó komorsága is... Ragyogj, mosolyogj, édes napsugaram, drága kis lányom, — s aranyozd be édes anyád gondokkal sötétült, komolyabb életét aranyos kedélyed verőfényével! — A távolnak lilás ködéből tehozzád ne jusson el a mártíraszony kísértete, — hozzád még a felhők közül is csak az arany-szegélyű báránnyelűk és rózsaszín ködök érjenek... tied le-

gyen a madárdal ott, a zöld lombok között s az életed — legyen a habokon sikló vitorlás játszi könnyűsége!

Még csak néhány öltés, egy aranyos keret és a tied lesz ez a kép is minden szépségével, — édes anyádnak az öltésekbe varrt, vizionáló, imádságos gondolataival...

Anyai látomások, imádságok, — anyaszívek örök nagy szerelme, — oh, ha elkísérhetnétek élete végéig azt, akiért remegve száll fohászotok az Uristenhez! — Megérhetitek-e vágyaitok beteljesülését, — befejezhetitek-e a pályamunkát, amelyen egy életen át dolgoztatok: gyermekeitek boldogságának biztosítását?!... Nem zárul-e le előttek idő előtt a nagy sorompó?! — Nem óhajtom kutatni a jövőt és nem félek

tőle, bármit rejtegeszen végzetem... Munkára neveltelek, édes gyermekem, — tavaszos lelkednek minden rajongásával szereted a kézimunkát s ez nagy erkölcsi tőke, — gazdag kamatokra váró reménye lelkemnek... A munkaszeretetet hagyom rád örökségül s ha megsebezne is az élet, ha szenvedés is várna rád, — ne csüggedj; ne hidd, hogy elhagyott mindenki... Vedd elő és forgasd át a Tündérújjak összegyűjtött köteteit, — sok vizsgáztatást tartogatnak azok számodra... Lelked megélné, kezded ismét a félbehagyott munka után nyul, — s meglásd: lassankint elül a bánat, fölenged a fájdalom... Szeresd a munkát és ne félj a jövőtől, — erősen tartanak téged — a Tündérújjak...

185 dalárda fog versenyezni a debreceni dalosünnepen a hét csoport pálmájáért. Körülbelül 8600 dalos és 3000 kísérő részvételére számít a dalosverseny rendezősége.

Ismeretes, hogy az ideai országos dalosverseny június három utolsó napján lesz Debrecenben. Gerlóczy Kálmán, az Országos Dalosszövetség elnöke már napok óta Debrecenben tartózkodik, hogy megbeszélje a városi tanácsal a nagy nyári dalosünnep részleteit s hogy azt előkészítse főbb részleteiben.

A debreceni dalosverseny iránt az egész országban nagy érdeklődés mutatkozik, úgy hogy az ideai dalosverseny felül fogja múlni még a szegedi dalosünnep arányait is. A jelentkezési határidő február 15-ike volt s eddig a napig összesen 185 dalárda jelentkezett versenyre. Ez a 185 dalárda óriási embertömeggel vonul fel Debrecenbe. A szegedi dalosünnepre csak 107 dalárda vett részt, Debrecenben tehát 78 daláregyesülettel több fog felvonulni.

Bajáról mintegy 200-an fognak a dalosversenyre Debrecenbe utazni: ebből a fele a Bajai Daloskörre esik. A dalárdák lét-

száma pont 8575 énekes s ha ehhez a tömeghez még hozzávesszük a kísérők számát is, akkor mintegy 11-12 ezer ember lehet számítani a debreceni dalosünnepre. A jelentkezési díj második részletét április 15-ig kell befizetni. A debreceni dalosverseny iránt élesen érdeklődik gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter is, annál is inkább, mert ezen a dalosünnepen szerepel először a Kormányzó vándordíj a Királydíj mellett. A dalosversenyen a kormány is képviselteti magát.

A Bajai Daloskör már megkezdte a próbákat az előírt kötetű darab betanulására.

TEJESZÖVETKEZETI KÖZPONT
Mindenütt kapható! Termelt: Orsz. Magyar Tejszövetkezeti Központ, B-pest, Horthy Miklós-ut 119-121.

Avasi 1. crème zsíros, durva, szeplős, pattanásos arcbőrre
Avasi 2. crème száraz, durva, szeplős arcbőrre
Avasi 3. crème mindenkinek, még a legszebb arcbőrűeknek is
Avasi 4. crème csak száraz, szép arcbőrre
Avasi kozmetikus szappan, Avasi puder minden színbén.
Avasi készítmények kiválóan finomak. Baján az **Apolló** illatszertárban kaphatók.

Telefon: 92.

ÉPÍTETŐK FIGYELMÉBE!

Telefon: 92.

Építkezéséhez szükséges összes anyagokat állandóan raktáron tartunk és legelőnyösebben ajánlunk.

Martfői hornyoltcseré

Bajai Építési Anyagtelep Goldschmidt és Weidinger.

Fával és saláta

té

legolc

Grünhu

Pénztár

FISK

Eladó

Állatvásártól Gyalog utca háza Akik erre igényes felvilágosítást SOMOR fűszer és cs Várady érsekvilágosítást alaprajza

PARA

SO

az Első Magyar főzőnek leg-szörkölönleg-minőségére budapesti leg-nyob meg-

PRE

ÉTTE

kapható. — OLCSÓ KITÜNŐ

Figyelmes

A Bajai He 7 szoba, hall szes mellék mode március

Bajaszentistván válaszuton.

Hová csatlakozzék? Bács-Bodrog vármegyéhez, vagy Baja városhoz? — Hogy látják ezt Kelle Antal és társai? — És hogy áll a kérdés tárgyilagossá megvilágításban?

(4. folytatás.)

Mi a kérdést a következőképp látjuk s a helyzet megítélésénél az alábbiakat tartjuk mérlegelendőnek:

1. Bajaszentistván érdekeinek nem lehet megfelelő a Pest vármegyében való maradás. A bevezetőben vázoltuk már azt a fonák helyzetet, amely abból adódik, hogy a község felettes hatóságai távol és szanaszét vannak. A velük való érintkezés körülményes, sok időt rabló; a járattal, a költséggel nem rendelkező polgár számára lehetetlen is. Ez azonban nem a legfőbb ok.

A lényegesebb az, amelyre a belügyminiszter úr is rámutatott, hogy a közigazgatási beosztásoknak simulni kell az élethez! Bajaszentistván semmi életjelensége nem fűzi Pest vármegyéhez; semmi kereskedelmi, gazdasági kapcsolata nincsen vele, tehát közigazgatását sem lehet helyesen hozzáfűzni. A község Pest vármegyétől észszerűen nem is várhatja ügyeinek különösebb felkarolását. Rá kell nézni a térképre és rögtön világos ennek természetes magyarázata. Szentistván Pest vármegyének dél felé folyton elkeskenyedő azon részén fekszik, ahol már sem nyugatra, sem keletre, sem délre pestvármegyei érdek nem jelentkezik; ahol a község magára van hagyatva; kiesik azon problémákból, amelyek a nagy vármegyét foglalkoztatják. Jó példa erre a vármegyei központi kórház kérdése, amely, ha Pesten meg is épül, kihatással Szentistván egészségügyére nem lesz. Viszont a bátaszék—bajai közúti összeköttetés, amely Bajaszentistván határán megy keresztül és így számára nagyon fontos, Pest vármegye részéről áldozatos figyelemben nem részesült. A közút folyamatban levő megvalósulását tisztán bajai agitationnak köszönheti.

Ez a helyzet a jövőben még tovább fog romlani. Amint a hatóságok látják, hogy valamely terület a fejlődés folytán előbb-utóbb úgy is leválik, nem olyan gondtal, önkéntelenül is kevesebb törődéssel foglalkoznak ügyeivel. Minden hatóságnak ezer gondja van; hát még Pest vármegyének, amelynek még 220 községe marad. Nem szabad csodálkozni ezen, amikor a dolgokat a sentimentalizmusból kiemelve, a realitás szemüvegén keresztül vizsgáljuk. Valahogy hasonló a helyzet a földbirtokoséval, aki látja, hogy birtokának egy része megváltás alá fog kerülni. Ki veheti

tőle rossz néven, ha jövendő terveinél ezt a részt már számitáson kívül hagyja?

Ezért mi úgy ítéljük meg a helyzetet, hogy Bajaszentistvánnak érdeke kiválni Pest vármegyéből és az is érdeke, hogy ez a kiválás sokáig ne húzódjék.

A kérdés tehát voltaképp csak az, hogy érdekeinek megfelelően melyik törvényhatósághoz csatlakozzék: Bács vármegyéhez, vagy Baja városhoz.

2. A Bácsmegeyhez való csatlakozás bizonyonnyal egyszerűbb. A község belső szervezetében nem volna szükség semmi változásra. Csak ép, hogy a főszolgabíró nem Kalocsán, az alispán nem Budapesten stb. kellene felkeresni, hanem a Baján székelő ugyanazon hatóságokhoz, mint illetékes felsőbb hatóságokhoz lehetne fordulni. Nem vitás, hogy a község szempontjából ez a változás is sokat ér. Akkor is megérné, ha a községnek terhei nagyobbak is lennének.

Csak hogy ez a megoldás nem lenne sem teljes, sem végleges.

Nem lenne teljes azért, mert Bajaszentistván jelen állapotában nemcsak az a baj, hogy a középfokú hatóságok távol esnek, hanem főleg az, hogy „sorompógerenda” választja el attól a területtől, amellyel „gazdaságilag teljesen egybeforr”. Ez a sorompógerenda — ezután is megmaradna.

Amit az előbb Pest vármegyével kapcsolatban elmondottunk, az állna Bács vármegyénél is. Megint csak egy pillantás a térképre és megállapíthatjuk, hogy Bajaszentistvánnak azzal a területtel sem volt, de a jövőben sem lenne közvetlen gazdasági kapcsolata, amely Bács vármegyét képezi. Semmi érdekközössége a többi bácskai községekkel. Nem adódik olyan feladat, amelyen közös erővel együtt dolgozhatnának. Valóságos: „corpus separatum” lenne, amelynek ügyeiért a többi községek képviselői nem tudnának sem érdeklődni, sem lelkesedni; annál kevésbé áldozni, vagy lemondani. Pest vármegyével legalább történelmi kapcsolata volt. Ennek elvesztését Bácskában gazdasági kapcsolatok sem pótolnák.

Végleges sem lenne a megoldás. Mert a „sorompógerenda” nagy száka s a gazdasági élet nem engedi elaltatni a maga követeléseit. Aztán meg, ha Zombor felszabadul, a központi hatóságok

viisszamennek régi székhelyükre. Baján a megyéből megint csak a főszolgabírói hivatal maradna. A nyert előnyök egy része ez esetben már nem lenne olyan értékű, mint ahogy az ma jelentkezik.

Es nagy kérdés az is, hogy Bajaszentistván átsatolását Bács vármegye szívesen venné-e?

Először, mert sose kívánatosak azok, akik nem belső meggyőződésből, rokonérzettel közelednek, hanem csak azért, mert a „másikra” haragszanak.

Másodszor, mert Bács vármegye aligha tűrne meg olyan állapotokat, amelyeket már előbb több helyütt feltártunk. Ezek megoldása azonban anyagi eszközöket is igényel. Ha ez egyszerűen pótdoból fedeztetnék, az főleg az uradalom terhére képezné. Ezt bizonyonnyal nem találna sem méltányosnak, sem igazságosnak. Megvizsgálja hát előbb, hogy vajjon a község kihasználta-e a rendelkezésre álló egyéb jövedelmi forrásokat. Viszont a többi községre való tekintettel, csak az esetben adhatna segílyt, ha a pótdob már jóval felül van az 50%-on. Mit szólna hozzá a polgárság, ha a vármegye ez okból vizsgálat tárgyává tenné — mondjuk — a borítal adó kérdését, ahol a törvény szerint a megváltás csak kezelési könnyítés lehet, de nem egyúttal leengedés?

Harmadszor, mert a vármegye bizonyonnyal fontolóra venné a társ-törvényhatóság érzékenységét. A vármegyének és központi hatóságainak egyaránt érdeke a székhely erősödése, virágzása, mert az rájuk is előnyös és számukra is kellemesebbé teszi itt az életet. A vármegye központi urai bajai polgárok is s ezek nem engednék magukat kijátszatni a Kelle Antal és társai mögött állók szeszélye által. A vármegye jól tudja azt, hogy a város agitációjának eredményeként Szeremle község neki fog jutni. Ezt az eredményt nem fogja azzal honorálni, hogy a tanácsadók törekvéseit előzékenységgel támogatja.

Negyedszer és legfőképpen, mert a belügyminiszter úr nyilatkozatáról tud a vármegye is. Tudja, hogy a belügyminiszter úr álláspontja súlyos érvekkel alátámasztott. Tudja, hogy az ő tanácsa nemcsak a legjobb, de egyúttal a legilletéke-sebb tanács is. Az lehet, hogy a községben vannak, akik ezt az illetékes tanácsot nem akarják tudomásul venni, de bizonyos,

hogy ezen az úton a község soha sem fog találkozni Bács vármegye törvényhatóságának segítő kezével.

Nekünk egyébként is az a fel-fogásunk, hogy a félmegoldás sose okos dolog. Ezt a kérdést, ha már felszinen van, jobb úgy megoldani, hogy végleges nyugvópont-hoz jusson, hogy ne lehessen újból felvetődő és a jövőben is zavart okozó kérdés a község nyugodt, munkás életében.

3. A mi megítélésünk szerint egyedüli helyes megoldás a városhoz való csatlakozás. És pedig azért, mert minden kérdést véglegesen megold és ezzel le is veszi az ügyet teljesen a napirendről.

A középfokú hatóságok kérdését ép úgy megoldaná, mint a Bácskához való csatlakozás. Csak éppen, hogy vármegyeháza helyett a városházára kellene menni. Ha a vármegye visszakérülne Zomborba, csak a pénzügyigazgatás-got és tanfelügyelőséget vesztené el, a többi középfokú hatósága itt maradna, mivel a város marad.

A városhoz való csatlakozás azonban megoldaná azt a legfőbb szempontot is, hogy a közigazgatási keretek simuljanak a gazdasági élethez. Eltűntetné a „sorompógerendát”. Ledőlne egy mesterséges válaszfal, amely kárral járt mindkét félre, de a község fejlődését meg is akasztotta.

Egy nagyon jellemző példát emlí-tünk. A város és község házaikkal már teljesen érintkeznek, de a kettő között még sok beépítetlen terület van. A természetes és ésszerű az lenne, hogy ezek a területek szabályoztassanak és ezzel az építkezések erre tereltesse-nek. Nem Baján erősen épül a Korsós-utca külső szakasza. Tehát a keleti oldal és persze kül-terjesen. Szentistvánon viszont a ház-helyeket a község északi oldalán cca. 15 km-re osztották ki. Szóval ott még jobban „elfele” történik majd az építkezés.

Ha nem lenne a „sorompó”, ha nem lenne a közigazgatási határ, egészen bizonyos, hogy ezek az építkezések a „város” felé eső, belső oldalon jelentkeznének. Meny-nyivel kedvezőbb lenne ez a köz-biztonság, telekérték, a kézbesité-sek, a világítás, a vízellátás stb. stb. szempontjából!

Nézzük meg egy esetet köze-lebből.

Valamelyik derék, törekvő pol-gár felépítette a maga kis ottho-nát valahol a kijelölt járási terü-leten. Megépült a ház és meg-kezdődik benne az élet.

Mivel a munkaalkalom a leg-többször a város felé adódik, majd-nem minden nap mennyivel na-gyobb utat kell megtenni a sze-

U-R-A-N-I-A

Február 23-án szombaton d. u. 6. este fél 9 ó.

Febr. 24-én, vasárnap d. u. fél 4, 6 s fél 9 órakor.

JOE MAY mesterműve:

Hazatérés

(Három igaz ember.)

Társadalmi dráma 14 felvonásban Főszereplők:
DITA PARLO, LARS HANSON, GUSTAV FRÖLICH

Kiegészítés: HIRADÓ és BURLSZK

CORSO MOZI

1929. febr. 24-én vasárnap d. u. fél 4, 6, este fél 9

Betyárcsiny

Vigjáték attrakció 8 felvonásban. Főszerepben:
GEORG BANCROFT és MILDRES DAVIS.

Ezt követi:

Ördög az emberben

Vadnyugati történet 7 felv. — Főszerepben: WARNER
BAXTER, MARIBLER MILLNER. — HIRADÓ.

gény munkásnak; mennyivel hamarabb kell indulnia és mennyivel később ér haza; mennyivel megrövidül mindennap az ő ugysiszűkre szabott pihenője, amit egyébként is jó lenne még felhasználni apróbb, házkörű munkára!

Asszonya jár a piacra, hogy eladja munkájuk gyümölcsét, vagy hogy beszeresse a legszükségesebbeket. Megint mennyi elpazarolt idő, míg bejut a község piacára, míg elér a városba, ahol mégis csak jobban lehet eladni, olcsóbban vásárolni!

Iskolára érett gyerek van a háznál. Korán kell felzavarni, hogy idejére beérjen. Nincs járda, nincs eltakarított út. Esőbe-hóba mennyi gond elengedni a kicsit hazulról: nem éri-e a hosszú, gondozatlan úton valami baj?

A világ gyorsan halad. Fejlődését megéri a falú is. A traktorok korszakában mindig kisebb az erő szerepe és nagyobb lesz a tudás — a szántóföldeken is. A gazdáknak alig elég már az elemi iskola, amikor hovatovább gépésznek kell lenni a béresnek is. Bizony jó lenne polgári iskolát is jární. De szinte elérhetlen messze van. Mennyivel jobban esnék a vasútvonal tájáról bejárni, mint a hosszan elnyúló község másik oldaláról. Így annyi időt veszítget el a gyerek az ide-oda járásban, hogy nem csoda, ha a városi gyerek többre viszi, mikor annnyival több ideje maradt a tanulásra.

Betegség köszönt be a házba. Ennek nem kell köves út. Hány-szor kellene hamar a doktor. Milyen sok ilyenkor 10—15 perces többlet-út is. Hátha még nincs otthon a községi orvos és a városból kell egyet felkeresni.

Ne adj Isten: tűz üt ki. No akkor meg igazán percekben múlik a dolog. De nehéz a tűzoltóknak kijutni. Hosszú is az út, amit meg kell tenniük. Baj is van: a homokon alig haladhat a nehéz szerelvénnyel a végén kiderül, elégtelen a vize a ház kicsi kútjának. Közűt meg sehol a közelben!

A szegény ember rendszerint egy egész élet munkáját teszi a házba. Milyen jó, ha ez a munka nem holt tőke. A jó helyre épített ház kamatozik is. Folyton nagyobb az értéke. Viszont ha olyan helyre építenék a házat, ahol értékelkedésre alig lehet számítani, talán még ugye járunk, mintha a pénzt — a ládafiába tennék.

Ne folytassuk tovább. Elég ezt elkezdeni; — aki gondolkodik rajta, ezt a gondolatmenetet magától is tovább fűzi.

Ilyen dolgokat észre nem venni — rövidlátás. Az ilyen dolgokon nem segíteni, — bűn. Ki fogja viselni azért a felelősséget? Ha a házak már állni fognak, a segítség — már késő lesz. —

Csak egy példát hoztunk fel annak igazolására, hogy milyen károkkal jár a nem jól meghúzott közigazgatási határ. De ez az egy is elég ok lenne arra, hogy az megszüntetessék.

A városhoz való csatlakozásnak egy eddig még nem említett az az előnye is meg volna, hogy a községnek nemcsak a középfokú igazgatása lenne jobban és állandóan elrendezett, hanem a községi igazgatása is sokkal jobban és tökéletesebben megszervezett. Bajos ezt másképp megérteni, mint egy-két példával.

A város nemcsak szedi az adót, hanem arra is vigyáz, hogy polgáraitól ne kívántassék több, mint amennyit azoknak tényleg fizetni kell. Hogy a városi közigazgatás a polgárok javára szóló ezt a működést kifejthesse, úgy elméletben, mint gyakorlatban, bevált szakembereket alkalmaz, akik ennél fogva nem pusztá végrehajtói az adórendeleteknek és utasításoknak. A pénzügyigazgatóság szaktudását s az önkormányzat helyi ismeretét szerencsésen egyesítve magukban, mindig kéznél lévő, hasznos jó tanácsadói a polgároknak. Nem egyszer történt, hogy a téves kivetésekre a városi adóhivatal figyelmeztette a polgárokat, elkészítette a felelősségeket is s a polgároknak csak alá kellett azokat írni és mindez nem került semmijébe. —

Amikor a hadbavonultak családtagjai segélyre voltak jogosultak, nálunk jóval hamarabb folyósították a segélyeket. Amikor a hadirokkantak ügyeivel szaporodott a közigazgatás gondja, nálunk — miniszteri elismerés szerint — a legmintaszerűbb volt a gyorsaság és a gondosság. Említettük már előbb, hogy hány bajai hadiárva van intézeti gondozásban, hányanak jobb neveléséről és taníttatásáról gondoskodtunk. A házhely kiosztással is sokkal előbbre vagyunk.

Vizsgálják meg a bajszentistvánt: ehhez arányítva, hogy vannak az ő hasonló dolgaik eljávta.

Nincs ebben az eredményben különös csodálni való. Egyrészt nálunk több is a tisztviselő, nagyobb is a végzettségük, jobb a javadalmazásuk. Kell, hogy jobb és több legyen a munkateljesítők is. A több költségnek ebben van az ellenértéke. —

Másrészt a város maga választja összes tisztviselőit. A városi közgyűléshez tartozik azoknak a tisztviselőknak a megválasztása is, akik nálunk az alispán, főbíró stb. hatáskörébe eső teendőket ellátják. Ezeknek a főbb tisztviselőknak a választása 6 évenként történik. Természetes ennél fogva, hogy a városi közgyűlés nagyobb befolyással van a tisztviselői karra, mint lehet a községi képviselőtestület, amely mindig élethossziglanra választ. A városi közgyűlés ép' az irányító s a felügyelő tisztviselők megválasztására bir fokozott befolyással, amelyre a községi képviselőtestület nem is gondolhat, mert az náluk a vármegyei közgyűlés feladata. Ha Bajszentistván a városhoz csatlakozik, akkor közvetlen részese lesz ennek a magasabb szervezetnek, tehát neki is lesz befolyása a vezetőik és irányítók kiválasztására,

amire községi szervezetben lehetősége sincsen.

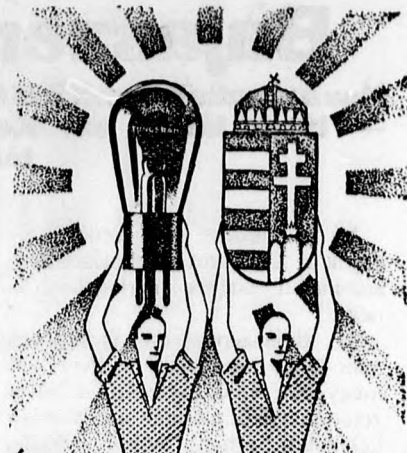
Ha egy művelt idegen látná a Baja és Szentistván közti helyzetet, az hinné, hogy ez valahogy maradványa a régi világnak s az egyik részen még mindig... a török az úr. És ha felvilágosítaná, hogy téved, mind a két helység magyar fennhatóság alatt van, összecsapná a kezét és kérdezné, hát miért? Ha megmondanák neki, hogy azért, mert a község féltve őrzi az önkormányzatát, bizonyosan felkacagna és azt felelné: Furcsa! Ausztria nem község, hanem állam. Állam léte nem szégyelné feladni az önkormányzatát, egész államiságát, mert látja, hogy ebből csak előnye volna az osztrákoknak és nyeresége lenne a németeknek. Csatlakoznák rögtön, — csak az elenségei nem engedik. (Igaz: Ausztria is csak azóta látja ezt, amitől nincsen császárja!) —

Mit gondolnak a bajszentistvánt, a hatalmak miért nem engedik Ausztria csatlakozását? Mert tudják, hogy abban rettenetes erő volna s ettől az erőtől tartanak. — Mindig erősödést jelent az, ha az egy célért küzdő, egy feladat betöltésére hivatott nép összefogja az erőt. Vagy talán csak a németnek van szüksége erre, a magyarnak nem? Annyira megült volna bennünket a turáni átok, hogy, amikor mindeu erő egyesítésére szükség lenne, erre a magunk belátásából képtelenek vagyunk?

Befejezés köv. szerdai számunkban.

„Tricosal" legjobb, legolcsóbb és legbiztosabb szigetelőanyag. Egységárú GRUNHUT és TÁRSA. Telefon 160.

Szőlőoltványok
gyökeres hazai vesszők, fajtisztán, legolcsóbban a NEMZETKÖZI BORKERESKEDELMI R. T.-nál Budapest, VIII. Kenyérmező ucca 6. Kérjen árajánlatot.

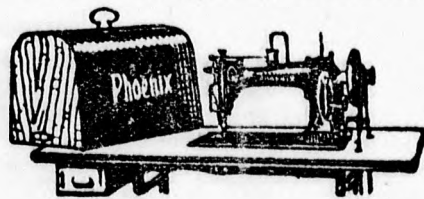
TUNGSRAM
BÁRIUMCSŐ
A MAGYAR MUNKA
MAGYAR ÉSZ DIADALA

SINGER
VARRÓGÉPEK
mégis a legjobb!
KAPHATÓ:
SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
Baja, Erzsébet kir-né u.10

A SINGER VARRÓGÉPEK
MÉGIS A LEGJOBBAK!

Ha jót és így olcsót akar teljes garanciával MOTORKERÉKPAROKBAN kerékpároknak,

VARRÓGÉPEKBE
Fränkel és Horváth-nál vásárol
REMINGTON
Írógép képviselő.

Schön és Bajai a DGT. köszénbányák képviselője.
7000 kalóriás pécsi tojás szén (bulett)

A pécsi bánya 1928. év őszén hozta forgalomba és használata azóta rohamosan terjed, mert hozzáértően kezelve, megfelelő rostélyon (cc 14 mm. köz.) szagtalanul ég el és használatával a porosz szenekkel és kokszzsal egyenlő értékű hőhatás érhető el. Kivánatra önköltségi áron rostélyt cseréltetünk. Kivánatra háznál díjtalanul bemutatjuk a bulett használatát.

Legkönnyebben
fűthetők a

HERAKLIT

lemezekkel épült
lakások

Heraklit a legtokéletesebb hang, hő és nedvesség szigetelő

Egyedárusító: **Pollák József** fakereskedő, Baja.

HIREK.

**Kik vettek részt az ingyen
szénakció anyagi részének
előteremtésében?**

A megindított inség-akcióra a legutóbb kimutatott adományokon kívül még az alábbi adományok folytak be:

Bajai Takarékpénztár	300
Magyar Általános Hitelbank	100
Magy. Ált. Takarékpénztár	100
Dr. Makray László	100
Dr. Róna Dezső	50
Szász Ottó	50
Bajavidéki Közgaz. Bank r-t.	50
Köbling Testvérek	30
Trafikant Károly	30
Preisz Béla	25
Schreiber D. és Fiai	25
Dr. Vojnics Ferenc	25
Utry Pál Fiai	20
Gyarmati Emil	20
Scheer Adolf és Fia	20
Vaskereskedelmi Társaság	20
Salamon Sándor	20
Grünhut Miksa	20
Farkas Mihály	20
Goldschmidt Zsigmond	20
A Mi Boltunk r-t.	20
Reich Farkas Fiai	20
Székely Leó	15
Lovassy Ödön	10
Fleischmann Benő	10
Strasser és König	10
Fischer Pál	10
Zádor Oszkár	10
Hermann Aladár	10
Csábi Károly	10
Dr. Reiter Emil	5
Cserba György	5
Blumberger Armin	5
Klein és Stráhl	5
Gáll Lajos	5
Halász Károly	5
Dr. Fischl Ferenc	5

vagyis összesen most 1205 pengő, a múltkor pedig kimutattunk már 1600 pengőt, így végeredményben 2805 pengő folyt be a mai napig, amely összegért hét vagon pécsi préselt tojászszenet vett az inségakció vezetősége s azt osztották ki a szegény és sokgyerekes inségesek között bizonyos kataszter szerint.

A kalocsa-bácsi érsek bőjti szózata. Zichy Gyula gróf v. b. t. t. kalocsai érsek híveivel bőjti pásztorlevelet intéz, amelyben azokkal a kegyelmekkel foglalkozik, amelyeket a jubiláló XI. Pius pápa engedélyezett ebben az évben a világ katolikusainak. Buzdítja híveit, hogy a kegyelmeket elnyerni és a pápa szándéka szerint használni igyekezzenek, különösen a magyarok, akik egy évezred során annyi lelki kincsét és nemzeti ereklyét köszönhetnek a pápának. „Nem vázoló a jelen nyomorát, — írja pásztorlevelében az érsek, — amely, bár általános világűnnet épen napjainkban, mégis főleg itt nálunk tobzódik. Hiszen jól tudjátok, sőt érzitek is, hogy a testi-lelki nyomorúság soha nem tapasztalt mértékben győtri és pusztítja ezt a csonka hazát és a harmadára összezsugorított, szegény magyar népet. Ha tehát valaha, akkor most van nagy szükségünk arra, hogy az Ur haragját felismerjük, kiengeszteljük és irgalmát, kegyelmét leesszük magunkra és egész nemzetünkre. Erre nyújt alkalmat a jubileumi esztendő, a melyet a pápa aranymiséje emlékére hirdetett.”

A Bajai Hajós Egyület március hó 2-án este 7 órakor a Nemzeti Kaszinóban évi rendes közgyűlést tartja, amiről az együleti tagokat ezúton is értesíti az elnökség.

Ne akadályozza a zord idő, hogy már most biztosítsa gyümölcsfacsemete és magszükségletét az Ungváry László céglédi faiskola r. t.-nél. Budapesti iroda: IV. Váci utca 27. 33. Kérjen árjegyzéket.

Figyelmeztetés. A Közüzemek igazgatósága értesíti a város áramfogyasztó közönségét, hogy vasárnap, folyó hó 24-én az áramszolgáltatás 10 óra 45 perctől előreláthatólag 13 óráig szünetelni fog.

Esővíz medencék elkészítését legolcsóbban vállalja. GRÜNHUT és TÁRSA Telefon 160.

Amikor arcszine fakó, szürkésárga és tekintete bágyadt, amikor szomorú, nyomott hangulat és nehéz álmok győtrik és gyomorfájás, felfuvódásnál reggel 1-1 pohár a természetes „Ferenc József” keserűvizkura hatalmasan előmozdítja a bélműködést és a testet könnyedé teszi. Több orvosprofesszor a Ferenc József vizet szívvelszírosodásnál is reggel, délelőtt és este egy-egy harmadpohárnyi mennyiségben rendeli. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és fűszertüzletekben.

Március 17-ikén pótvásár lesz. Baja városban az országos állat és kirakodópótvásár vásár március hó 17-én lesz. A vásárra vérszentes helyről szabályszerű marhalevéllel mindenféle állattal felhajtható. Minden darab sertésről és juhról külön marhalevéllel állítandó ki. Iparosok és kereskedők iparigazolványukat kívánatra felmutatni tartoznak. A hatóság figyelmezteti a vásárra menő közönséget, hogy minden felhajtott állat akár eladó, akár nem csakis szabályszerű marhalevéllel hajtható fel a vásárra.

Diszes cement-, márvány- mozaik lapokat, lábazatokat és műkő-síremlékeket a legjobb és legszebb kivitelben, állandóan nagy választékban ajánlja GRÜNHUT és TÁRSA Telefon 160.

MOZI.

Hazatérés.

A szív, a szerelem filmje. Lélekéből fakadt mese, amely az érző lelkekhez szól. Ez a film megérdemel valóban minden dicséretet. Joe May, az elmúlt évek egyik legnagyobb neve, új stílussal, új eszközökkel rögzített meg egy mély emberi drámát, amelyet csak a mai kor tud megteremtteni. Két férfiről és egy asszonyról szól a történet, amelynek magva az, hogy a két orosz fogságba esett férfi közül a barát érkezik meg hamarabb és mire a férj megérkezik, a barát és az asszony szeretik egymást. Ami ezután következik, az már nem dráma, hanem maga az élet. Elmondhatatlanul finom és tökéletes a három embernek minden jelenete, minden mozdulat és Joe May rendezése. A filmművészetnek eseménye ez a film, amelyet három művész: Dita Parlo, Gustav Fröhlich és Lars Hansson könyvekig meghatóan játszanak végig.

Ezen gyönyörű filmet rendes helyárok mellett szombaton és vasárnap mutatja be az Uránia mozgó.

Kifutó fiu

felvétetik a városháza épületében lévő élelmiszertüzelésben.

Csillárok

gyári áron kiárussítatnak

Bohner és Társai cégnél,

Baja. Telefon 256.

Könnyű, törhetetlen, viharálló, fagy, víz és tűzmentes a valódi Hatschek-féle Eternit.

Javításmentes az ETERNIT háztető.

Kapható: Kizárólag Goldschmidt Lajos fatelepén, Baja, Sugovica part

BONYHÁDI TAKARÉK TÉGLAGYÁR LERAKATA.

Legelőirtó
"KATINOL"
Bajai irtószert,
bőző betegséget
az illető állat-
ok és gyökeresen
bizoruan tu-
nyos alapon elő-
látatlan! Sváb,
spektus! ingyen
Budapest, VII.
60.

arantált
es

a

árban

Társas
gyárbar.

előző
in is jártas
i k.
talban.

EU
zdsá-

képviselő:
zerelési
IV. Arany-
Aut. 812-41

elyek
utca és
aló több
a d ó.

ak, bővebb
duljanak
RENC
reskedőhöz
megyeházá-
házhelyek
tekinthetők.

SUS

R

zvény Sör-
yártmányu
elyet a sör
en kényes
a legna-
el fogyaszt.

JER
BEN
REGGELI!
KÖSZT!
ROK!
olgalás!

alomban
szoba, ösz-
rekből álló
akás
adód.

MEGHIVÓ.

A BAJAI TAKARÉKPÉNZTÁR NYOLCVANEGYEDIK RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

1929. március 3-án, vasárnap 10 órakor az intézet saját helyiségében tartja, melyre a t. részvényesek meghivatnak.

T Á R G Y A K :

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kiküldése. 2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1928. évről. 3. A mérleg megállapítása és határozathozatal a tiszta jövedelem felosztása és a felmentvény megadása iránt. 4. Alaptőkeemelés. 5. Nyugdíjalap megosztása, önálló vállalati nyugdíjpénztár felállítása s ennek alapszabályának elismerése. 6. Az alapszabály 5., 7., 11., 16., 40. és 42. §-ai megváltoztatása. 7. Négy igazgatósági tag választása. 8. Két felügyelő-bizottsági tag választása. AZ IGAZGATÓSÁG.

Figyelmeztetés. Az alapszabályok értelmében a közgyűlésen csak oly személyesen megjelenő részvényes gyakorolhat szavazati jogot, aki a közgyűlést megelőzően 30 nappal a részvénykönyvben nevére irt részvényt érvényes szelvényeivel együtt folyó évi március hó 2-ig a hivatalos órák alatt pénztárunknál, vagy folyó évi március hó 1-ig a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületnél Budapesten letette.

Tartozik. Mérleg-számla 1928. december 31-én. Követel.

V A G Y O N	Pengő	f	Pengő	f	T E H E R	Pengő	f	Pengő	f
Pénzkészlet — — — —			157.739	39	Alaptőke — — — —			400.000	
Értékpapírok — — — —			73.311	62	Tőketartalék — — — —	70.781	17		
Ingtalanok: Fő-téri szék és bérház —	260.000				Tartalékalap — — — —	148.496	83		
Árpád-utcai bérház — — — —	33.967	81			Értékpapírok tartaléktőkéje — —	10.215	87		
Katymári fiók székház — — — —	13.447	12			Értéksökkenési tartalékalap — —	16.150		245.643	87
Vegyes ingatlanok — — — —	1.250		308.664	93	Nyugdíjalap — — — —			160.000	
Felszerelés — — — —			5.480		Betétek könyvecskére — — — —	4.719.544	56		
Tárcaváltók — — — —	5.289.575	29			folyószámlán — — — —	988.205	80	5.707.750	36
Jelzálogilag biztosított váltók — —	4.107.179	77	9.396.755	06	Visszleszámitolt váltók — — — —			3.905.650	26
Törlesztéses jelzálog kölcsönök — —	2.696.383	15			Engedményezett törl. jelzálog kölcsönök			2.043.204	68
Kamatkozó jelzálog kölcsönök — —	189.185	11	2.885.568	26	Hitelezők és megállapodásos külön hitelek			610.303	
Adósság folyószámlán és törl. kölcsönök					Engedményezett törl. kölcsönök előlege			400.000	
előlege — — — —			1.169.571	31	Átmeneti tételek és előre befolyt kamatok			387.825	74
Szavatossági adósságok — — — —	239.613				Fel nem vett osztalék — — — —			395	84
Kötvénykölcsönök — — — —			11.305	01	Kezességek — — — —	239.613			
					1928. évi nyereség — — — —			147.621	83
			14.008.395	58				14.008.395	58

Tartozik. Eredmény kimutatás 1928. december 31-én. Követel.

V E S Z T E S É G	Pengő	f	Pengő	f	N Y E R E S É G	Pengő	f	Pengő	f
Teherkamatok — — — —			903.483	89	Kamatok üzletágak után — — — —			1.264.497	46
Kezelési költségek és javadalmazások			132.411	86	Jutalékok és díjak — — — —			38.569	35
Adók és illetékek — — — —			70.450	96	Értékpapírok szelvényjövendelme			2.547	83
Épületek tatarozása és helyiségátalakítás			31.545	86	Nyereség valutákon és devizákon			9.905	40
Értéksökkenési tartalék dotálása — —			6.150		Bérházak jövendelme — — — —			31.500	03
Nyugdíjalap dotálása — — — —			57.090	34	Leirt követelésekből befolyt — —			4.476	18
Leírások: felszerelésből — — — —	2.424	93			Nyereségáthozat 1927. évről — —			918	03
követelésekből — — — —	577		3.659	54					
értékpapír árf. veszteség — — — —	657	61							
1928. évi nyereség — — — —			147.621	83					
			1.352.414	28				1.352.414	28

Baja, 1928. december 31-én.

Rimler József s. k.
főpenztárnok.

Bernhart Ernő s. k.
igazgató.

Beyer Ernő s. k.
cégvezető főkönyvelő.

A Z I G A Z G A T Ó S Á G :

petői Szutrély Lipót s. k. Besseney Miklós s. k. Dely Géza s. k. Dulcz Antal s. k. Grüner Tivadar s. k.
igazgatósági elnök. vezérigazgató.

Lerner Antal s. k. Lelbach Oszkár s. k. dr. Mészöly Miklós s. k. Müller József s. k. Wunderlich József s. k.

F E L Ű G Y E L Ő - B I Z O T T S Á G :

dr. Pilaszanovich Antal s. k. Puhl Pál s. k. Dr. Reiser Péter s. k. ifj. Rieger Gyula s. k. Schmidt Ferenc s. k.

Nyomatott a Corvín-nyomda gyorsajtóján Baján.

Sar
üzlet ré
Bövebbet

Fürdő
te

UTRY

Erzsébet

TÉ

Poll

Rosenthal
szekc
egye

sodro

szükséglet
áralán

UTRY

Erzsébet

Febr. 18
regg

LOVAS

Dr. Ge

gyógy

éjjeli

AZ Ugye

vasárnap

a közö

ZO

rövid k

eladó.

Tetszet

órák jót

a készlet

Otthon S

dése, Bud

le